

Kāpēc ir svarīgi, kas pārstāvēs Latviju Eiropas Parlamentā?

Paula Kārkluvalka

Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās iedzīvotāji lemj, kam uzticēt viņu interešu aizstāvēšanu Eiropas Savienībā. Iepriekšējās EP vēlēšanas notika 2019. gadā, kad tajās piedalījās vien 33,53% Latvijas iedzīvotāju, bet nākamās parlamenta vēlēšanas paredzētas 2024. gadā no 6. līdz 9. jūnijam. Ko gaidīt pirmsvēlēšanu laikā un kādēļ EP vēlēšanas ir svarīgas, tikšanās laikā Strasbūrā skaidroja EP deputāts Ivars Ījabs.

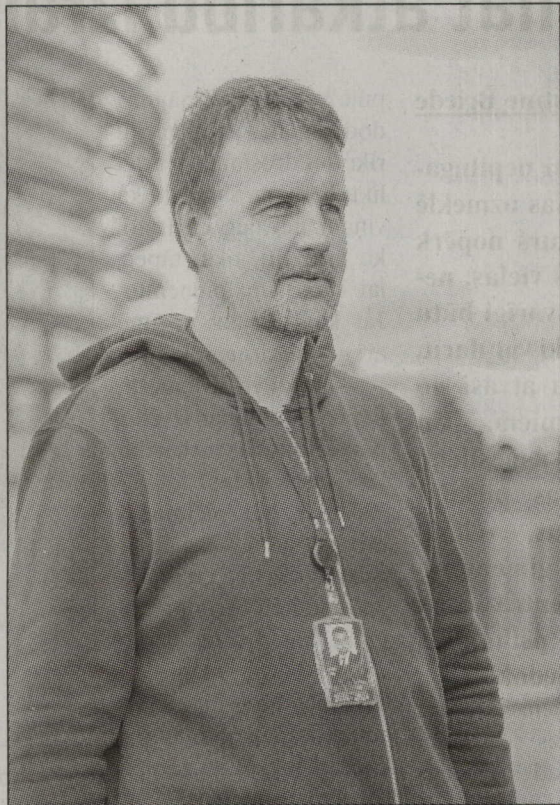
— Kādi varētu būt nākamie EP vēlēšanu rezultāti?

— Kāda domnīca prognozē, ka pēc viņu aprēķiniem nākamajā Eiropas Parlamentā varētu nomainīties līdz pat 60% deputātu, kas nozīmē, ka vidēji deputāta iespēja palikt amatā ir ļoti neliela.

— Vai, jūsuprāt, pirms vēlēšanām ir gaidāmi Krievijas radīti izaicinājumi, mēģinājumi ietekmēt Eiropas Savienību un Eiropas Parlamentu?

— Vēlēšanas nerīko Eiropas Parlaments, tās rīko mūsu pašu Centrālā vēlēšanu komisija (CVK), tāpat — vēlēšanu norise ir katras dalībvalsts ziņā. Domāju, ka būs ļaudis, to skaitā arī Latvijā, kas centīsies visādos veidos diskreditēt gan Eiropas Parlamentu, gan Eiropas Savienību kopumā. Īpaši tāpēc, ka, vismaz kopš pagājušā gada februāra, Eiropas Parlaments ir bijis ļoti skaļš un konkrēts savā pozīcijā pret Krieviju, ne tikai simboliski pieņemot rezolūcijas, bet arī konkrēti rīkojoties, darot arī tādas lietas, ar ko es pats šeit nodarbojos, proti, ar ieroču iepirkumiem.

Krievijai izgāzt vēlēšanas nesānās, bet tā noteikti darīs daudz, lai dabūtu šeit iekšā maksimāli daudz sev vēlamus politiskos spēkus. Un tādi ir. Paldies Dievam, viņi nav vairākumā, bet viņi ir. Piemēram, kreisajā komunistu frakcijā ir virkne cilvēku ar izteikti prokrieviskiem politiskiem, ir arī, protams, galēji labējie, kā Francijas Marinas Lepēnas partija, un AfD (eiroskeptiķu partija «Alternatīva Vācijai» — red.), viņi droši vien visos

«Lai 27 dalībvalstis spētu par kaut ko vienoties, ir nepieciešams ļoti rūpīgi strādāt. Piemēram, no Latvijas perspektīvām pārliecināt Portugāles kolēģus par to, ka Ukrainai ir jādod ieroči, nav vienkārši, jo Portugālei Ukraina ir ļoti tālu,» skaidro Eiropas Parlamenta deputāts Ivars Ījabs.

Terēzes Matisones foto

veidos mēģinās viņus balstīt.

— Kā, jūsuprāt, mudināt cilvēkus piedalīties vēlēšanās?

— Patiesībā cilvēkus uz vēlēšanām ir jādabū nevis CVK, bet kandidātiem, jo viņiem tas ir nepieciešams, viņi ir atkarīgi no balsīm. Domāju, ka visiem, kas kandidēs, būs krietni jāpiestrādā, lai dabūtu savus kandidātus uz vēlēšanu iecirkņiem.

— Kas ir tas veids, kā vēlētajus dabūt uz iecirkņiem? Ko jūs esat iepilnojis?

— Tradicionāli Eiropas Parlaments nav pirmā instance, par ko cilvēki domā, un to Eiropas Parlaments arī apzinās, tāpēc nenotiek mobilizēšanās tikai uz kampaņām, bet jāstrādā ar vēlētajiem visu laiku, ko es arī daru. Tikko biju vairākās vietās Latvijā, un piektdienas ir tās dienas, kad es cenšos doties vizītēs pa Latviju. Kurzēmē pēdējā laikā ir būs Kuldīgā, Grobiņā, Ventspilī, bet Talsos nav sanācis.

— Gaidīsīm.

— Gatavošanās vēlēšanām nav

darbs, ko var izdarīt divu nedēļu laikā pirms vēlēšanām, tādēļ izmantoju arī sociālos tīklus. Lielā diskusija ir par lietotni «Tiktok» (tās saturs ir lietoņu radīti īsi videoieraksti — red.). Esmu viens no tiem Latvijas deputātiem, kas neatsakās no «Tiktok» izmantošanas. Man ir divi telefoni: viens ir darba telefons, kas strādā šajā tīklā, un otrs ir tieši tiktokam. Apzinos, ka liela daļa Latvijas jauniešu šo lietotni izmanto, un, lai jauno paaudzi dabūtu uz vēlēšanām, ir jābūt tur, kur ir viņi.

Tuvākajā laikā ievēlēsīm prezidentu, un tad nākamais atskaites punkts būs Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kad partijas sāks domāt, kuri būs kandidāti. Tas būs dinamisks laiks. Politika ir augstas konkurences vide un jāreķinās ar to, ka dzīve būs sūra.

— Lūdzu, īsi pamatojiet, kāpēc ir jāiet uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām?

— Domāju, ka pēdējā gada laikā esam sapratuši, ka esam ļoti lielā mērā atkarīgi no saviem sabiedrotajiem, mums ir jābūt kopā ar pārējām Eiropas valstīm un jārunā vienā balsī, piemēram, sarunās ar Krievijas agresoru. Tā viena balss tiek veidota šajā ēkā — Eiropas Parlamentā —, tādēļ tas nav vienkārši, kādi cilvēki tiks ievēlēti, jo tā viena balss ir svarīga un tā netop vienkārši. Lai 27 dalībvalstis spētu par kaut ko vienoties, ir nepieciešams ļoti rūpīgi strādāt. Piemēram, no Latvijas perspektīvām pārliecināt Portugāles kolēģus par to, ka Ukrainai ir jādod ieroči, nav vienkārši, jo Portugālei Ukraina ir ļoti tālu. Arī viņi ir jāpārliecina, tādēļ tas ir svarīgi, kas pārstāvēs Latviju nākamajā Eiropas Parlamentā. ■

Salnās pamatīgi cietuši augļu koki un ogu krūmi

Paula Kārkluvalka

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijā (LLKA) trešdien tikās augļu un ogu ražotāji, lai aplēstu maija postošo salnu ietekmi un kopīgi rastu risinājumus radītajiem zaudējumiem.

Gundars Kārklīnš, LPKS «Bio Berries Latvia» valdes priekšsēdētājs, skaidro: «Šis gads ir īpaši nesaudzīgs augļu un ogu audzētājiem, jo salnas ir iznīcinājušas vairāk nekā 50 procentus no paredzamās ražas. Lai augļkopji turpinātu pilnvērtīgi saimniekot, ir vajadzīgs mēslojums, lauki ir jāapstrādā, ir jānovērš sala bojājumi, jāapkaro slimības un jāturpina maksāt nodokļi, bet ir pamatotas bažas, ka atkopšanās ceļš no pavasara salnām būs ilgs un jau citi ārvalstu ražotāji būs aizņēmuši brīvo tirgu.»

Latvijas sabiedriskais medijs vēsta, ka Latvijas Augļkopju asociācijas valdes priekšsēdētāja Māra Rudzāte norādījusi, ka katrā saimniecībā zaudējumi ir dažādi, taču visvairāk cietuši ir saldīie ķirši, kur

atsevišķās saimniecībās šogad ražas nebūs vispār. Mellenēm zaudējumi mērāmi 80-90% apmērā no visiem augiem, upenēm — ap tuveni 70%, ābelēm — 50-60%, atzīmējusi M. Rudzāte. No salnas cietušas arī plūmes, avenes un citi augļu koki un krūmi.

Saimniecības cer uz valdības atbalstu — finansējuma piešķiršanu, lai segtu vismaz zudušās ražas zaudējumus, jo arī bez ražas saimniecības ir jāuztur, lai spētu ražot produkciju nākamajā gadā. LLKA ģenerāldirektors Rolands Feldmanis lēš, ka zaudējumu atlīdzināšanai varētu būt nepieciešami no 5 līdz 15 miljoniem, ko precizēt varētu, konkretizējot katras saimniecības zaudējumus. Ņemot vērā apsekošanas rezultātus, Zemkopības ministrija (ZM) izvērtēs situāciju un meklēs adekvātus risinājumus. ZM norāda, ka Augļkopība ir nozīmīga un perspektīva nozare valsts lauksaimniecībā — augļu koku un ogulāju stādījumu platība Latvijā ir ap 20 tūkstošiem hektāru, turklāt lielākā daļa nozares saražotās produkcijas tiek realizēta iekšējā tirgū. ■

Var testēties bez maksas un anonīmi

Rit Eiropas testēšanās nedēļa, visā Eiropā un arī Latvijā aktualizējot iespēju bez maksas veikt HIV, sifilisa, B un C hepatīta eksprestestu. Bezmaksas analīzes iespējams veikt arī Talsu novadā. Jāpiemin, ka bez maksas veikt šo testēšanos iespējams visa gada garumā, bet šis nedēļas ietvaros par to tiek īpaši atgādināts.

Katru gadu Latvijā tiek atklāti vairāki desmiti HIV, sifilisa, B un C hepatīta saslimšanas gadījumu. Tikai pārbaudoties cilvēks var būt drošs, ka ir vesels. Pašvaldība informē, ka, lai veiktu eksprestestu Talsu novadā, jānodas uz atkarību konsultāciju punktu pie Talsu pilsētas robežas —

«Zvirgzdu pansija», Zvirgzdi, Laidzes pagasts.

Eksprestesta veikšanai tiek paņemti pāris pilienu asiņu no pirksta un 20 minūšu laikā var saņemt testa rezultātu. Testi ir bezmaksas un anonīmi.

Positīva HIV eksprestesta rezultāta gadījumā nepieciešams vēlreiz veikt testu laboratorijā, lai pārliecinātos par testa rezultātu un apstiprinātu diagnozi. Ar HIV profilakses punktā izsniegtu nosūtījumu nedēļas laikā būs iespēja bez maksas veikt laboratorijas testu un saņemt ārsta-infektologa konsultāciju RAKUS Latvijas Infektoloģijas centrā.

Vizītes pieteikšana ir obligāta, zvanot pa tālruni 20228756 (Evelīna) vai rakstot e-pastu evelina.zunde@talsi.lv

Sagatavoja Paula Kārkluvalka.

Jāēd vietējie produkti

Paula Kārkluvalka

«Jāēd vietējais!» — tā nūdien ir. Zemkopības ministrija publicējusi pētījuma datus, kurā analizēti pārtikas produkti no dažādām Eiropas Savienības valstīm, atklājot, ka lielākajā daļā Latvijas paraugos augu aizsardzības līdzekļu atliekas nav konstatētas.

Saskaņā ar ES Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes apkopoto informāciju, ES dalībvalstu laboratorijās tika analizēti 118 Latvijas izcelsmes pārtikas produktu paraugi, 87,29% no paraugiem augu aizsardzības līdzekļu (AAL) atliekas netika konstatētas, 12,71% paraugu AAL atliekas bija pieļaujamā līmenī, bet maksimāli pieļaujamā

atlieku līmeņa pārsniegumi nav konstatēti. Latvijā ražotās pārtikas tīrība apliecina, ka Latvijas lauksaimniecībā joprojām tiek izmantots salīdzinoši krietni mazāk AAL nekā daudzās citās ES dalībvalstīs. Lietuvā AAL atliekas netika konstatētas 88,14 procentos no analizētajiem paraugiem, Somijā — 83,23%, bet, piemēram, Vācijā — vien 48,98% gadījumos, bet Polijā — 49,98% no paraugiem. Zemkopības ministrija vērs uzmanību, ka Latvija AAL lietojuma ziņā joprojām ir viena no tām ES dalībvalstīm, kur tos lieto vismazāk. Ja Latvijā vienam lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāram vidēji izlieto 0,97 kg/ha, tad Polijā — 1,7 kg/ha, Vācijā, 2,89 kg/ha, Beļģijā — 3,94 kg/ha, bet Kiprā un Maltā — vairāk nekā 8 kg/ha. ■

Notīks diennakts sugu uzskaites zibakcija «BioBlitz»

Latvijas Dabas fonda vadībā no 3. līdz 4. jūnijam saimniecībā «Drubazas» (Talsu novadā, Abavas pagastā) notīks 24 stundu pasākums «BioBlitz» — sugu uzskaites zibakcija. Līdzās sugu uzskaitē divas dienas notīks dažādas ekskursijas, kuru laikā dalībniekiem kopā ar nozares ekspertiem būs iespēja iepazīt Latvijas dabu.

«BioBlitz» ir pasaulē populāra sabiedriskās zinātnes iniciatīva, kuras mērķis ir konkrētā laika posmā un iepriekš noteiktā vietā meklēt un reģistrēt pēc iespējas vairāk

sugu no augu, dzīvnieku, sēņu un citu organismu grupām.

Latvijā šī zibakcija ir jaunums un tās ietvaros tiks apsekota dabas parkā «Abavas senleja» esošā zemnieku saimniecība «Drubazas», kurā tiek saimniekots ar mērķi saglabāt Latvijas bioloģisko daudzveidību.

«BioBlitz» arī sniegs iespēju tikties ar Latvijas labākajiem dabas ekspertiem. 3. jūnijā interesentus sagaida ekskursija par augiem, kuru vadīs dabas eksperte, botāniķe un dabisko plāvu pārzinātāja Agnese Priede, ekskursija par tauriņiem un citiem kukaiņiem kopā ar Mareku Ieviņu, sūnu iepazīšana kopā ar dabas ekspertu Līgu Strazdiņu, «Drubazu» saimnieka Ģirta

Dzēves stāsts par labai draudzīgu saimniekošanu, kukaiņu gaismošana entomologa Uģa Piterāna vadībā un sīkspārņu iepazīšana kopā ar dabas ekspertu Viesturu Vintuli. 4. jūnijā jau no agra rīta būs iespēja vērot putnus kopā ar ornitologu Ilzi Priednieci un vēlāk doties iepazīt upes ekosistēmu ar dabas ekspertu Lindu Uzuli.

Visiem «BioBlitz» dalībniekiem būs nodrošināta teltsvieta un pusdienas. Pieteikties pasākumam var jebkurš interesents. Dalība pasākumā ir bezmaksas, aizpildot pieteikumu: <https://ej.uz/kq3e>.

Dainuvīte Roginska, Latvijas Dabas fonda komunikācijas speciāliste